

In deze brief informeer ik u verder over de stappen die het kabinet neemt in de bestrijding van het coronavirus op het terrein van volksgezondheid en zorg. Ook ga ik in op de diverse moties en toezeggingen uit het plenair debat (d.d. 12 maart jl.). Vanwege de recente ontwikkelingen heeft het kabinet de afgelopen dagen enkele ingrijpende beslissingen moeten nemen, waarover u afgelopen zondag ook per brief bent geïnformeerd^[1]. Bij het maken van deze moeilijke keuzes wordt het kabinet voortdurend bijgestaan door de experts van het Outbreak Management Team en het RIVM. Dit is van groot belang voor een goed gecoördineerde aanpak van de crisis.

Strategische keuzes

De maatregelen die het kabinet zondag heeft aangekondigd zijn ingrijpend en doen een beroep op onze solidariteit. Tot en met 6 april (kan ook langer dus ik zou dit iets voorzichtiger verwoorden) ligt een deel van het openbare leven stil. Door deze stappen nu te zetten, willen we enerzijds mensen met een kwetsbare gezondheid beschermen tegen het virus, en anderzijds de zorgcontinuïteit waarborgen. De minister-president heeft dit ook in zijn televisietoespraak van 16 maart jl. benadrukt. Hierin schetste hij drie scenario's die het verloop van een uitbraak kunnen beïnvloeden: het virus maximaal controleren, het virus onbeheerst zijn gang laten gaan, of eindeloos het virus proberen tegen te houden door het land op slot te doen en ons land feitelijk een jaar of zelfs langer plat te leggen.

De strategie die we in Nederland kiezen, op basis van de adviezen van het OMT en RIVM, is erop gericht om het coronavirus maximaal te controleren. Dat betekent dat we met maatregelen de piek van het aantal besmettingen proberen af te vlakken en uit te smeren over een langere periode. Zodat er steeds voldoende capaciteit is om mensen te helpen die het meest kwetsbaar zijn.

Door het verloop van de epidemie te vertragen, voorkomen we een ongecontroleerde toename van het aantal patiënten en overbelasting van ons zorgsysteem. Tegelijkertijd blijft het zoeken naar de balans tussen maatregelen nemen die nodig zijn en het gewone leven zoveel mogelijk door laten gaan. Deskundigen op het gebied van infectieziektebestrijding hebben aangegeven dat een *lockdown* als scenario geen kwestie zou zijn van dagen of weken. In dat scenario zouden we feitelijk het land een jaar of langer plat moeten leggen, met alle gevolgen van dien. En als dat al praktisch zou kunnen om mensen zo lang alleen met toestemming hun huis te laten komen, dan kan het virus meteen weer de kop opsteekt als de maatregelen worden ingetrokken. De epidemie duurt dan veel langer, omdat het virus dan alsnog ongeremd om zich heen kan grijpen, aangezien niemand dan immuun is. Het is dus ook van groot belang dat onze gezonde populatie voldoende weerstand opbouwt tegen het coronavirus. Als steeds meer mensen herstellen van het coronavirus wordt er groepsimmunitet opgebouwd. Dit helpt ons vervolgens bij de bescherming van mensen met een kwetsbare gezondheid, in afwachting van een vaccin.

Intensiveren van de informatievoorziening

Tijdens het plenair debat van 12 maart jl. heb ik uw Kamer toegezegd de informatievoorziening richting een groot aantal doelgroepen te intensiveren en inzicht te geven in de verschillende communicatievormen die wij reeds inzetten of op korte termijn kunnen inzetten.

^[1] Tweede Kamer 2019-2020, Kamerstuk

Communicatiekanalen

Op dit moment verloopt de informatievoorziening aan het algemeen publiek onder meer via de website www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Deze site biedt actuele informatie en geeft antwoord op uiteenlopende vragen, ook van specifieke doelgroepen zoals onderwijs en werkgevers. De informatie wordt continu aangescherpt en aangevuld op basis van nieuwe ontwikkelingen. De dagelijkse update van het RIVM maakt hier onderdeel van uit. Ook wordt informatie gedeeld via banners op sociale media, en via een NOS-Teletekstpagina (715).

Daarnaast zijn er verschillende communicatiemiddelen ontwikkeld die de Rijksoverheid, koepelorganisaties en ook veiligheidsregio's kunnen gebruiken en verspreiden. Voorbeelden hiervan zijn flyers en posters met handelingsperspectieven, advertenties in dagbladen en speciale banners voor sociale media. Tenslotte worden gebarentolken ingezet bij persconferenties en bij het achtuurjournaal.

Nieuwe informatievoorziening sinds 12 maart

Het landelijk informatienummer 0800-1351 is momenteel langer bereikbaar, van 08.00 tot 22.00 uur. Ook is de capaciteit opgeschaald. Omdat handelingsperspectieven inmiddels zijn gewijzigd hebben we ook flyers en posters met aangepaste handelingsperspectieven beschikbaar gesteld in zeven talen. In aanvulling daarop zijn deze week ook informatieve televisiespotjes gelanceerd om de handelingsperspectieven voor burgers nog breder onder de aandacht te brengen. Ten slotte is informatie over het coronavirus in nu ook in gebarentaal beschikbaar via rijksoverheid.nl.

Wat we gaan doen op korte termijn

De informatievoorziening voor laaggeletterden, doven en slechthorenden en andere specifieke doelgroepen wordt geïntensiveerd. De publiekscampagne over het coronavirus, de maatregelen en handelingsperspectieven is momenteel volop in ontwikkeling. Hierbij wordt uiteraard ook gekeken naar het geschikt maken van informatie voor speciale doelgroepen.

Zoals aan uw kamer toegezegd tijdens het debat op 12 maart jl. hebben we verkend hoe invulling te geven aan de motie Diertens c.s.^[2] om een dagelijkse update via een zogenoemd "Coronajournaal" op de nationale televisie uit te zenden. We hebben hiervoor een format voor ogen met actuele informatie en een toelichting op de meest gestelde vragen die op die dag via het publieksinformatienummer binnen komen. We hebben hierover met verschillende zenders gesprekken gevoerd. De uitgebreide en vaak ook informatieve berichtgeving op de diverse zenders en de mogelijke (schijn van) vermenging van overheidscommunicatie en journalistieke vrijheid is voor de zenders een zwaarwegend bezwaar om hier zendtijd voor vrij te maken. Helaas kunnen wij hierdoor de motie niet in uitvoering brengen.

Met bovenstaande activiteiten geef ik tevens invulling aan de motie van het lid Hijink over een praktische publiekscampagne^[3].

^[2] Tweede Kamer 2019-2020, Kamerstuk 25295, nr. 116.

^[3] Tweede Kamer 2019-2020, Kamerstuk 25295, nr. 127.